

Motion till riksdagen 2020/21:28

av **Monika Lövgren och Mikael Strandman (båda SD)**

Säkerställ tillgången på jodtabletter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lämpliga inrättningar för lagerhållning av jodtabletter (t.ex. sjukhus, vårdcentraler, apotek) och införa handlingsplaner för skyndsamt information om intag samt distribution inom lokalområdet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för landets invånare att själva beställa jodtabletter ifrån landets apotek och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige finns tre kärnkraftverk utspridda på väst- och ostkusten. Dessa är Ringhals kärnkraftverk i halländska Varberg, Oskarshamns kärnkraftverk i Kalmar län och Forsmarks kärnkraftverk i uppländska Östhammar. I Europa med direkt omnejd fanns 2013 ungefär 180 kärnkraftsreaktorer i drift.

Sverigedemokraterna har en positiv inställning till kärnkraft som energikälla, men vi anser också att det är av allra högsta vikt att ta säkerheten och tryggheten på största allvar. En bra samhällsberedskap är centralt för oss och vi måste för alla tänkbara situationer ha en god beredskap. Det visar inte minst erfarenheterna av den pandemi som nu satt sina klor i stora delar av världen.

De senaste decennierna har tre allvarliga kärnkraftsolyckor skett (Harrisburg 1979, Tjernobyl 1986, Fukushima 2011). Framför allt den sovjetiska olyckan på 1980-talet fick stora konsekvenser inte bara för det ukrainska närområdet utan även för stora delar av Europa i och med de föroreningar som spreds med vinden.

I våra grannländer Finland och Norge finns en god beredskap för eventuella radioaktiva utsläpp i närområdet. 2018 uppmanade norska myndigheter samtliga hushåll i landet att införskaffa och inneha jodtabletter hemmavid. Detta trots att Norge saknar egen kärnkraft. I Finland, som har kärnkraft i sin energimix, finns jodtabletter att tillgå fritt på apoteken.

Sverige har en mycket mer restriktiv hållning vad gäller jodtabletter. Här finns ett uppdrag till Strålskyddsmyndigheten samt länsstyrelserna i de tre kärnkraftslänen Halland, Kalmar och Uppsala att förse hushåll inom en radie av 15 kilometer från landets tre kärnkraftverk med jodtabletter. Väder och vind kan dock medföra att utsläppen förs vida omkring och att det då inte går att förutsäga det radioaktiva nedslaget. Radioaktiva utsläpp kan även komma från transporter, terrorattacker m.m.

Allmänheten kan själva inte införskaffa adekvata jodtabletter i Sverige. På nätapotek kan jodtillskott köpas men med en betydligt lägre halt än vad som är erforderligt vid en händelse med radioaktiva utsläpp från kärnkraft, transportolyckor eller smutsiga terrorbomber.

Därför bör de inrättningar som idag tillhandahåller och lagerför läkemedel, exempelvis sjukhus, vårdcentraler och apotek, förses med lager av jodtabletter samt en handlingsplan på hur man fortast och effektivast får ut jodtabletter samt information om intag till befolkningen i den region som drabbats.

Det bör även finnas möjlighet för allmänheten att själva införskaffa jodtabletter på landets apotek.

Monika Lövgren (SD)

Mikael Strandman (SD)